

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

D E C I Z I E

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul Vitali Cebotari, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 mai 2019, în cauza penală, în privința lui

Rusu Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, locuitor XXXXX;

Măzăreanu Gheorghe XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și locuitor al XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.03.2017 până la 24.04.2018;

Instanța de apel de la 24.05.2018 până la 20.05.2018;

Instanța de recurs de la 17.07.2019 până la 04.12.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 24 aprilie 2018, Ion Rusu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27-187 alin. (2) lit. b), d), e) și art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa:

-în baza art. 27-187 alin. (2) lit. b), d), e), Cod penal - 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

-în baza pe art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal - la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni lui Ion Rusu i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 4 ani și 06 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință, Gheorghe Măzăreanu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27-187 alin. (2) lit. b), d), e), art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) și art. 145 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa,

-în baza art. 27-187 alin. (2) lit. b), d), e), Cod penal - 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

-în baza 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal - la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

-în baza 145 alin. (1) Cod penal - 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni lui Gheorghe Măzăreanu i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea de la inculpați în mod solidar în beneficiul lui Tatiana Goropceanu - 500 lei întru compensarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune și 10 000 lei întru compensarea prejudiciului moral, în beneficiul lui Alexandru Ghelan - 750 lei întru compensarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, 10 000 lei întru compensarea prejudiciului moral, și 600 lei cheltuieli de asistentă juridică.

A fost dispusă încasarea de la Gheorghe Măzăreanu în beneficiul statului 7 952 lei întru compensarea cheltuielilor legate de efectuarea expertizelor medico-legale.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, inculpații Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu la 20 decembrie 2016, aproximativ ora 23.30 minute, având intenția de a sustrage în mod deschis bunurile altei persoane, împreună și printr-o înțelegere prealabilă între ei, s-au deplasat la domiciliul lui Alexandru Ghelan, situat în XXXXX, i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și cu picioarele pe diferite părți ale corpului lui Alexandru Ghelan, cauzându-i dureri fizice, și în mod deschis au cerut de la el bani, însă datorită faptului că Alexandru Ghelan s-a împotrivit și a încuiat ușa casei, curmând acțiunile lor criminale, Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu nu și-au dus intenția până la capăt din cauze independente de voința lor, și au plecat de la fața locului.

Acțiunile inculpaților Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu au fost calificate în limitele indicilor calificativi prevăzute de art. 27-187 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal - *„tentativă de jaf, adică tentativa de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea violenței nepericuloase, dar care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-au produs efectul”*.

Tot ei, continuându-și acțiunile lor criminale, la 20 decembrie 2016, aproximativ ora 23.45 minute, împreună și printr-o înțelegere prealabilă între ei, având intenția de a sustrage în mod deschis bunurile altei persoane, s-au deplasat la domiciliul locuitoarei XXXXX, Tatiana Goropceanu, unde i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii pe diferite părți ale corpului pătimatei Tatiana Goropceanu, cauzându-i dureri fizice, și în mod deschis i-au sustras suma de bani de 300 lei, un aparat telefonic fix la

prețul de 300 lei, 11 litri de vin la prețul de 10 lei litru și 10 litri de rachiu la prețul de 70 lei litru, prin ce i-a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 1 410 lei .

Acțiunile inculpaților au fost calificate în limitele indicilor calificativi prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, conform indicilor „*jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, cu pătrunderea în încăpere și aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătate, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

La 01 septembrie 2017, ora 19.00, Gheorghe Măzăreanu aflându-se pe teritoriul stânei amplasate în extravilanul or. Durlești, mun. Chișinău în preajma traseului M2, urmărind scopul omorului intenționat al unei persoane, în virtutea unor relații personale ostile iscate între el și Grigorii Gotișanu, inculpatul Gheorghe Măzăreanu s-a înarmat cu un topor și i-a aplicat lui Grigorii Gotișanu o lovitură cu partea ascuțită a toporului în regiunea capului, cauzându-i vătămări corporale, ce s-au soldat cu moartea lui Grigorii Gotișanu.

Acțiunile inculpatului Gheorghe Măzăreanu au fost calificate în limitele indicilor calificativi prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal „*omor intenționat, adică lipsirea de viață a unei persoane*”.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Eduard Barbarov în numele inculpatului Gheorghe Măzăreanu, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cerințelor sale a menționat că, inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția și regretă sincer de cele întâmplate, iar instanța nu a luat în considerare faptul că nu are antecedente penale și este pentru prima dată în față instanței, precum și prevederile art. 70, 81 Cod penal.

De asemenea, apărătorul a indicat că, instanța de judecată la admiterea acțiunii civile a admis suma de 10 000 lei pentru fiecare, însă consideră că este o sumă exagerată. Totodată, a susținut că, instanța eronat a dispus compensarea cheltuielilor legate de efectuarea expertizelor medico-legale, fără a ține cont de prevederile art. 219 alin. (1), (4), art. 227 alin. (1), (2) pct. 5) alin. (3) Cod de procedură penală.

3.1. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul Ion Rusu a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu aplicarea în privința sa a unei pedepse neprivative de libertate.

În motivarea apelului a invocat că, pedeapsa stabilită de instanță este prea aspră, indicând că, instanța de fond nu a motivat de ce nu pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 mai 2019, au fost admise din alte motive cererile de apel declarate de avocatul Eduard Barbarov în numele inculpatului Gheorghe Măzăreanu și de către inculpatul Ion Rusu împotriva sentinței, casată parțial sentința în latura civilă, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

„Se încasează de la inculpatul Rusu Ion în beneficiul lui Tatiana Goropceanu și Alexandru Ghelan a câte 5 000 lei, fiecare, întru compensarea prejudiciului moral.

Se încasează de la inculpatul Gheorghe Măzăreanu în beneficiul lui Tatiana Goropceanu și Alexandru Ghelan a câte 5 000 lei, fiecare, întru compensarea prejudiciului moral.

Se încasează de la inculpații Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu, în mod solidar în beneficiul lui Tatiana Goropceanu 500 lei întru compensarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, și în beneficiului lui Alexandru Ghelan 750 lei întru compensarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune și 600 lei cheltuieli de asistență juridică.

Se respinge cerința procurorului privind încasarea din contul inculpaților Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu a cheltuielilor judiciare în mărime de 625 lei (600 lei plata onorariilor apărătorilor din oficiu și 25 lei hârtie, imprimantele ce compun dosarele penale).

Se respinge cerința procurorului privind încasarea de la inculpatul Gheorghe Măzăreanu în folosul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizele medico-legale în sumă de 7 952 lei”.

În rest, a fost menținută sentința.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis, instanța de fond corect a reținut starea de fapt și întemeiat a dispus condamnarea inculpaților Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu proporțional gradului de pericol social al faptelor comise și personalitatea inculpaților.

Astfel, instanța de apel a menționat că, de inculpații au recunoscut învinuirea formulată de către procuror, comiterea faptelor infracționale imputate acestora a fost dovedită și prin următoarele mijloace de probă: *declarațiile părților vătămate Tatiana Goropceanu, Alexandru Ghelan, declarațiile martorilor Petru Nemțanu (f.d.33-34, vol.III); Ion Postu (f.d. 34, vol.I); Ion Barbaras (f.d. 36-37, vol.I); Grigore Gotișanu (f.d. 37b, vol.I); procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 21 decembrie 2016, semnat de Alexandru Ghelan (f.d.4, vol.III); procesul-verbal de cercetare la fața locului efectuată la domiciliul lui Alexandru Ghelan (f.d.5-9, vol.III); procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 21 decembrie 2016 (f.d.18, vol.III); procesul-verbal de cercetare la fața locului efectuată la domiciliul lui Tatiana Goropceanu (f.d.19-28, vol.III); proces-verbal de cercetare la*

fața locului din data de 21 decembrie 2016 (f.d.48-53, vol.III); procesul-verbal de cercetare la fața locului efectuată pe teritoriul stânei de oi (f.d. 5-9, vol.I); procesul-verbal de examinare a toporului anexat la dosar ca corp delict din 13 septembrie 2017 (cu planșa fotografică f.d. 11-14, vol.I); raportul de expertiză judiciară medico-legală din 05.01.2017 cu nr.156 „D”/1941 (f.d.206-209, vol.I).

Analizând declarațiile inculpaților făcute în ședințele de judecată, instanța de apel a conchis că, inculpații Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu nu contestă calificarea făcută de instanța de fond asupra acțiunilor admise de către ei în trei episoade, după cum urmează Ion Rusu - în limitele art. 27-187 alin. (2) lit. b), d), e), art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal și respectiv Gheorghe Măzăreanu art. 27-187 alin. (2) lit. b), d), e) și art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f), art. 145 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a subliniat că, decizia a fost atacată doar în partea stabilirii pedepselor inculpaților, critici pe care instanța de apel le-a respins ca fiind neîntemeiate.

În privința inculpatului Gheorghe Măzăreanu, instanța de apel a menționat că, nu poate fi aplicată o pedeapsă mai blândă, solicitată de partea apărării, decât închisoare pe un termen de 12 ani, or, la aplicarea pedepsei instanța de fond a ținut cont de circumstanțele atenuante ale cauzei și la stabilirea categoriei și termenului pedepsei s-a bazat pe prevederile art. 75 Cod penal.

Verificând criticele aduse sentinței vis-a-vis de aspectele de drept operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului Gheorghe Măzăreanu, instanța de apel a reținut că, art. 27-187 alin. (2) lit. b), d), e), art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal prevede pedeapsa cu „închisoare de la 5 la 7 ani”, iar art. 145 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa cu „închisoare de la 10 la 15 ani”. Prima instanță i-a stabilit inculpatului pedeapsa penală, în baza art. 27-187 alin. (2) lit. b), d), e), Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, și în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, o pedeapsă, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani. Prima instanță prin prisma art. 84 Cod penal i-a stabilit inculpatului pedeapsa penală definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, așa cum, circumstanțe atenuante au fost constatate căința sinceră, săvârșirea infracțiunilor îndreptate spre sustragerea deschisă a averii proprietarilor Alexandru Ghelan și Tatiana Goropceanu de către Gheorghe Măzăreanu care nu a atins vârsta de 21 ani, ca circumstanță agravantă a fost stabilită săvârșirea infracțiunilor în stare de ebrietate.

Astfel, instanța de apel a remarcat că, inculpatul Gheorghe Măzăreanu a săvârșit un concurs de infracțiuni grave și deosebit de grave, iar prin acțiunile sale

inculpatul a atentat la viața și sănătatea persoanei, care s-a soldat cu decesul unei persoane. Respectivul fapt denotă comportamentul periculos și antisocial al inculpatului manifestat prin incapacitatea acestuia de a adopta un comportament moral acceptat de societate în vederea neadmiterii faptelor infracționale.

Instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia primei instanțe privind aplicarea în privința inculpatului Gheorghe Măzăreanu prevederilor art. 70 ali. (3¹); 81 alin. (3); 84 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Referitor la apelul declarat de către inculpatul Ion Rusu în partea stabilirii pedepsei penale, instanța de apel a concluzionat că, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; străduința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Așadar, din materialele cauzei, după cum a constatat instanța de fond, rezultă că inculpatul Ion Rusu nu este la prima abatere, dânsul fiind condamnat prin sentința Judecătorei Cantemir din 16 noiembrie 2000 în baza art. 218 alin. (2) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu aplicarea art. 441 Cod penal, și amânarea executării pedepsei pe un termen de 2 ani, prin sentința Judecătorei Cantemir din 28 februarie 2002 - pe art. 119 alin. (3), 224 alin. (1) Cod penal (în redacția legii din 1961), cu aplicarea art. 39, 40 Cod penal, la 5 ani și 06 luni închisoare, cu executarea pedepsei în colonie de corectare prin muncă cu regim înăsprit (f.d.65-69, vol.III). Deși, antecedentele penale în privința lui Ion Rusu sunt stinse, instanța de apel le-a apreciat respectivele condamnări ca elemente care-l caracterizează negativ și care indică asupra faptului că, resocializarea numitului Ion Rusu decurge cu curențe grave.

Astfel, lui Ion Rusu i s-a acordat încredere de către instanțele de judecată, fiindu-i amânată executarea pedepsei pe un termen de 2 ani, dar pedepsele aplicate nu și-au atins scopul scontat, încă de la prima condamnare el nu a tras concluzii de a înceta să aibă un comportament infracțional și nu a pășit pe făgașul corijării, or, Ion Rusu a continuat activitatea infracțională. Având aceste circumstanțe, instanța de apel a conchis că Ion Rusu nicidecum nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare.

De asemenea, instanța de apel a subliniat că, potrivit materialelor dosarului, Tatiana Goropceanu cât și Alexandru Ghelan au fost recunoscuți în calitate de părți civile. Astfel, Tatiana Goropceanu a solicitat încasarea sumei de 500 lei cu titlu de prejudiciu material și 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral (f.d.185, vol.III), iar Alexandru Ghelan a solicitat încasarea în mod solidar de la Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu a prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 750 lei, serviciile avocatului în sumă de 600 lei, în suma de 1 350 lei, cât și încasarea de la Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, motivând că, în urma acțiunilor lor criminale i-a fost ruptă cămașa, i-a fost deteriorată lampa de masă, lăcatul interior, sticla de la ușă, în total cauzându-i un prejudiciu material de 750 lei. Totodată, familiei sale și lui personal i-au fost cauzate dureri fizice și psihice prin faptul maltratării și pătrunderii pe timp de noapte în casă a inculpaților, prin acțiunile inculpaților a fost înjosit.

Aplicând legislația ce reglementează repararea prejudiciului moral, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi - importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal și familial, onoarea, demnitatea și renumele profesională etc.); - nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor fizice sau psihice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor), pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); - felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a acuzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei. Instanțele judecătorești, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, sunt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele cauzei, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

Instanța de apel a admis că, prin săvârșirea infracțiunii de către inculpați în privința părților vătămate, acestora le-au fost cauzate suferințe psihice, însă consideră că suma de 30 000 lei, solicitată de Tatiana Goropceanu și 100 000 lei solicitată de Alexandru Ghelan de la fiecare inculpat, solicitată cu titlu de prejudiciu moral este una exagerat de mare, iar suma de 5 000 lei fiecăruia acordată cu titlu de prejudiciu moral va fi în măsură să aducă o satisfacție echitabilă părților vătămate pentru suferințele psihice suportate ca urmare a comiterii infracțiunii în privința acestora.

Mai mult, recunoașterea dreptului încălcat și condamnarea inculpaților Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu pentru comiterea faptelor prejudiciabile constituie în sine o satisfacție.

Totodată, fiind constatat prin probe existența prejudiciului material cauzat prin infracțiune părților vătămate Tatiana Goropceanu și Alexandru Ghelan, instanța de apel a dispus încasarea în mod solidar de la inculpații Ion Rusu și Gheorghe Măzăreanu în beneficiul lui Tatiana Goropceanu suma de 500 lei întru compensarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, iar în beneficiul lui Alexandru Ghelan suma de 750 lei întru compensarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune cât și cheltuielilor judiciare cu titlu de asistentă juridică în sumă de 600 lei.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, instanța de fond eronat a dispus punerea pe seama inculpatului Gheorghe Măzăreanu plata cheltuielilor de judecată la efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 156 „D”/1941 din 05 ianuarie 2017 în sumă de 3 904, cât și raportului de constatare nr.1941 din 05 ianuarie 2017 în sumă de 4 048 lei, în sumă de 7 952 lei.(f.d.206- 209, vol.I, f.d.6-10,vol.II), or, ordonatorul raportului de expertiză judiciară nr. 156 „D”/1941 din 05 ianuarie 2017, cât și raportului de constatare nr.1941 din 05 ianuarie 2017 a fost organul de urmărire penală (f.d.149-150, vol.I), fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării.

Instanța de apel a stabilit că, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului și în această parte cerințele procurorului necesită a fi respinse.

Totodată, instanța de apel a respins cerința procurorului privind încasarea de la inculpați a cheltuielilor judiciare în mărime de 625 lei, dintre care 600 lei onorariile apărătorilor din oficiu și 25 lei hârtie, imprimantele ce compun dosarele penale, or, potrivit prevederilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, „Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare”, iar suma de 25 lei pentru hârtie și imprimantele ce compun dosarele penale, potrivit art. 227, alin. (2) Cod de procedură penală, nu se regăsesc ca fiind cheltuieli judiciare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în partea cheltuielilor judiciare, cu remiterea cauzei în această parte spre rejudecare de către aceiași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, procurorul susține că, instanța de apel eronat a apreciat legislația națională cu privire la cheltuielile judiciare, mai mult, hotărârea pronunțată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază.

Totodată, procurorul menționează că, statul nu este obligat să suporte cheltuielile de acest gen, doar le achită la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și a nu tergiversa procesul penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei, motivelor invocate și ținând cont de opinia expusă în referință de către avocatul Alla Chebac în numele lui Gheorghe Măzăreanu, Colegiul penal concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea nu coroborează cu materialele cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titular, reieșind din raționamentele ce urmează.

Autorul recursului consideră că, instanța de apel eronat a respins solicitarea acuzării de a dispune încasarea de la inculpatul Gheorghe Măzăreanu în bugetul statului a cheltuielilor judiciare cu privire la efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 156 „D”/1941 din 05 ianuarie 2017 în sumă de 3 904, cât și raportului de constatare nr.1941 din 05 ianuarie 2017 în sumă de 4 048 lei, dar și din contul inculpaților suma de 600 lei onorariile apărătorilor din oficiu și 25 lei hârtie, deoarece statul nu este obligat să suporte aceste cheltuieli.

Astfel, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea chestiunii legate de cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect

ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, respectivele cheltuieli urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

De asemenea, Colegiul penal ține să remarce că, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2), instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

În această ordine de idei, instanța de recurs ordinar susține poziția instanței de apel care corect a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului Gheorghe Măzăreanu în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în suma de 7 952 lei, cheltuieli care au fost suportate pentru

efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 156 „D”/1941 din 05 ianuarie 2017 în sumă de 3 904 și raportului de constatare nr.1941 din 05 ianuarie 2017 în sumă de 4 048 lei.

De asemenea, instanța de recurs ordinar însușește motivarea instanței de apel prin care a respins solicitarea procurorului de încasa din contul inculpaților în beneficul statului cheltuieli judiciare în sumă de 625 lei, dintre care 600 lei onorariile apărătorilor din oficiu și 25 lei hârtie, imprimantele ce compun dosarele penale, or „(...) potrivit prevederilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare, iar suma de 25 lei pentru hârtie și imprimantele ce compun dosarele penale, potrivit art. 227, alin. (2) Cod de procedură penală, nu se regăsesc ca fiind cheltuieli judiciare”.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurent că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul Vitali Cebotari, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 mai 2019, în cauza penală, în privința lui *Rusu Ion XXXXX și Măzăreanu Gheorghe XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **18 decembrie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan